Beschouwingen

Wij merken dat er in deze begroting met een aantal zaken die wij belangrijk vinden wat lichtzinnig wordt omgegaan. Om te beginnen het budget dierenwelzijn, deze blijkt naast de bijdrage voor Dierenzorg Eemland volledig afwezig te zijn. Het college is dit jaar tot onze blijdschap voortvarend aan de slag gegaan met het opstellen van een nieuwe dierenwelzijnsnota. Er staan mooie plannen op stapel om hiermee het dierenwelzijn in onze gemeente te kunnen verbeteren zoals het ondersteunen van minima bij dierenartskosten, betere voorlichting op het gebied van de zorg voor dieren en handhaving van de wet Dieren. Zonder budget zal het lastig zijn deze plannen ten uitvoer te brengen en wij willen het college dan ook vragen om te zorgen dat dit hier wel voor gereserveerd zal zijn. Verder is het voor ons een groot vraagteken waarom er onder het kopje Dierenwelzijn gesproken wordt over ‘overlastgevende dieren’, het lijkt ons evident dat dit geen kostenpost is die onder het budget dierenwelzijn zou moeten vallen.

Verder zullen er de komende periode vele uitdagingen zijn om de biodiversiteit in onze gemeente te verhogen en de druk op het milieu te verlagen. Wij zouden graag zien dat er meer concrete punten in de begroting benoemd worden zoals een duidelijke aanpak om de doelen van de Natuurherstelwet te behalen. Ook zouden we graag zien dat er meer aandacht komt voor de aanpak van zwerfafval.

Dan ga ik graag over naar het punt in de begroting dat ons het meest in het oog sprong, namelijk het feit dat er op bladzijde 10 gesteld wordt dat er 0,7 miljoen, geld dat in 2026 beschikbaar was gesteld voor klimaat en energie gebruikt zal gaan worden als dekkingsmiddel.

Bladzijde 37 in de begroting leert ons dat er in 2027 minder geld voor energie en klimaat beschikbaar gesteld zal worden vanuit het rijk.

Met andere woorden, geld dat we in 2026 voor klimaat en energie hebben gekregen gebruiken we als dekkingsmiddel terwijl er in 2027 minder geld voor klimaat en energie naar ons toe zal komen.

Bij navraag aan het college tijdens de eerste vragenronde werd er gesteld dat onze ambities al gehaald kunnen worden met het budget dat er is en de rest van het geld dus voor iets anders gebruikt kan worden.

Dan is de vraag die wij onszelf moeten stellen uiteraard, hoe zit het eigenlijk met die ambitie van ons? We willen in 2050 aardgasvrij en energieneutraal zijn. Dit klinkt mooi en ambitieus en het zou fantastisch zijn als dit daadwerkelijk lukt. Met de huidige uitdagingen voor het produceren van duurzame energie is het echter lang niet gezegd dat het ons gaat lukken om in 2050 energieneutraal te zijn. Dit lijkt dus niet het moment te zijn om de teugels te laten vieren.

En dan hebben we het alleen nog maar over de doelen die wij onszelf gesteld hebben. In Nederland en dus ook in Soest heeft de gemiddelde inwoner 6 hectare aan grond per jaar nodig om in hun consumptie te kunnen voorzien. Van de 126 landen waar dit voor berekend is staan wij in de top 10 van grootverbruikers. Als iedereen zo zou leven als wij hier in Soest doen zouden we 4 aardes nodig hebben om in de behoefte te kunnen voorzien. Als wij volledig aardgasvrij en energieneutraal zouden zijn zoals onze ambitie is dan gaat dit ietsje omlaag. Maar niet zoveel omlaag als nu de gedachte lijkt te zijn. Met een volledig aardgasvrije en energieneutrale gemeente gaat onze voetafdruk van 6 hectare naar 5,5 hectare en hebben we geen 4 aardes nodig maar 3,6. Dat zijn er dus nog steeds vier.

Met deze cijfers is het overduidelijk dat wij absoluut niet in de positie zijn om achterover te gaan leunen. Wereldwijd wordt pijnlijk duidelijk dat de klimaat crisis zich onverminderd voortzet. We hebben de hele zomer berichten over natuurrampen langs zien komen en zelf mogen ‘genieten’ van temperaturen van boven de 35 C. Rijke industrielanden hebben historisch en per inwoner een grote bijdrage geleverd aan de klimaatverandering. Dat gaat over ons, ook hier in Soest.

Maar er is veel méér nodig dan alleen aardgasvrij en energieneutraal worden om dit tij te keren. Ook op individueel niveau zijn andere keuzes nodig. Denk aan duurzamer vervoer en minder vaak het vliegtuig nemen. Aan bewuster eten, met minder vlees en zuivel. Aan het tegengaan van overconsumptie: niet steeds nieuwe spullen kopen die we eigenlijk niet nodig hebben. En natuurlijk aan het voorkomen van voedselverspilling.

Om dit te bereiken, begint het met bewustwording: begrijpen wat er aan de hand is, welke gevolgen onze keuzes hebben en waarom het belangrijk is om onze ecologische voetafdruk te verkleinen. De volgende stap is ook daadwerkelijk zorgen dat gedrag zich aanpast.

Als overheid, als gemeente hebben wij de verantwoordelijkheid het goede voorbeeld hierin te geven. En wat voor voorbeeld geven wij wanneer we 0,7 miljoen voor energie en klimaat wegsluizen om de begroting sluitend te maken, terwijl we wel ruimte hebben kunnen maken van 0,4 miljoen voor het vieren van een feestje voor ons 1000 jarig bestaan? Dit zijn geen beslissingen die de urgentie van het probleem weerspiegelen.

Wij willen het college dan ook vragen de begroting nog eens kritisch onder de loep te nemen met in het achterhoofd steeds de vraag ‘is dit belangrijker dan onze leefomgeving?’ Naast de viering van 1000 jaar Soest, zien we bijvoorbeeld ook grote nog niet gespecificeerde bedragen langskomen voor het evenementenbeleid. Verder valt op dat in de begroting ingezet wordt op 12% inhuur van externen in plaats van de 10% ambitie die er in het coalitieakkoord staat.

Er zijn genoeg projecten te verzinnen die bijdragen aan het bestrijden van de klimaatcrisis, waarbij wij graag in eerste instantie in zouden willen zetten om alles op

alles te zetten om de ecologische voetafdruk van onze inwoners omlaag te krijgen waarbij er ook nog veel ruimte is om als gemeente vaker het goede voorbeeld te geven.

Daarnaast willen we ook graag nog verwijzen naar de stelling in het coalitieakkoord dat we actief gebruik zouden gaan maken van alle financiële middelen die er zijn om alle inwoners mee te kunnen krijgen in de energietransitie.

Wij horen graag wat de inzichten van andere partijen zijn voor deze plannen en of zij hier nog verbeterpunten voor hebben.